

Krušné hory budou mít svůj Dům přírody

21.3.2024 - | KDU-ČSL

Nové informační a vzdělávací ekologické centrum má vzniknout na místě bývalé obce Albrechtice, která zanikla kvůli povrchové těžbě uhlí a jen pár desítek metrů od okraje Lomu ČSA. Ten postupně těžbu ukončuje. Území čeká rekultivace a v budoucnu se zde také počítá s Národní přírodní památkou Lom ČSA. Oblast by také měla být součástí plánované CHKO Krušné hory.

„Krušné hory jsou posledním českým pohořím, které nemá ucelenou ochranu, proto se snažíme o vyhlášení chráněné krajinné oblasti. A chceme zdejší nádhernou přírodu přiblížit i těm lidem, kteří se do všech míst nedostanou. Díky Domu přírody se tak turisté i místní budou moci blíže seznámit s krásami i historií místní krajiny. Místo pod zámek Jiřetín je opravdu unikátní a návštěvníci ekologického centra budou moci na vlastní oči vidět, jak se zde krajina po těžbě zotavuje. Kromě expozice, která připomene i zaniklou obec, vznikne také prostor pro přednášky, environmentální programy, výstavy nebo tvůrčí dílny, které budou dostupné nejen pro školy, ale i pro širokou veřejnost. Výstavbu Domu přírody by za daných podmínek bylo možné financovat prostřednictvím Operačního programu Spravedlivá transformace, který v uhelných regionech spolu s dekarbonizací pomáhá nastartovat zelené energetické, inovativní a další podnikatelské projekty i environmentální nebo kulturní záměry. Jen do Ústeckého kraje směřuje již z tohoto programu 6,3 miliardy korun,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL), který dnes projekt výstavby představil.

Stavba by měla být dokončena do konce roku 2027. Ředitel AOPK ČR František Pelc ocenil nejen genius loci místa, ale připomněl, že v České republice ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a obcemi vybudovali již jedenáct Domů přírody a další tři se ještě letos otevřou.

„Uvažovaný Dům přírody by stál na opravdu mimořádném místě, přímo na úpatí Krušných hor. Bývala tu obec, která byla zbouraná kvůli těžbě. Dnes tu můžeme pozorovat, jak se příroda dokáže sama obnovovat, právě proto se chystá vyhlášení Národní přírodní památky Lom ČSA. Nedaleko je i Národní přírodní rezervace Jezerka a zámek Jezeří. Pokud se vše podaří, síť Domů přírody, kterou se spolupráci s partnery budujeme, by se díky zájmu města Horní Jiřetín mohla rozšířit o další návštěvnické středisko. Programy v něm pak budou pomáhat upevnit vztah lidí k přírodě a krajině regionu, kterého se industrializace a těžba nebyvale dotkly,“ doplnil záměr ředitel Agentury ochrany přírody a krajiny ČR František Pelc.

V oblasti Krušných hor dlouhodobě chybí střediska ekologické výchovy (EVVO), která mají zajišťovat vzdělávací a výukové programy pro školy. V Ústeckém kraji poskytuje v oblasti ekologické a environmentální výchovy pouze středisko SEVER v Litoměřicích. Jednotlivá střediska z celé republiky se sdružují v síti EVVO Pavučina (<https://www.pavucina-sev.cz/>). Dům přírody v Krušných horách by zároveň plnil i funkci střediska EVVO. Vzdělávací programy by měly být zaměřeny na vývoj těžební krajiny a dopad těžby na přírodní a kulturní dědictví.

Investorem plánovaného Domu přírody v zaniklé obci Albrechtice, který vyjde na vyšší desítky milionů korun, bude město Horní Jiřetín. *„Ekologické středisko bude dalším výrazným znamením probíhajících hlubokých proměn našeho kraje. Neumím si představit vhodnější místo, kde by mohli být návštěvníci naší oblasti informováni o zdejší krajině a žáci či studenti vychovávaní k pochopení potřeby ochrany přírody. Zvolená lokalita se nachází na rozhraní končícího povrchového velkolomu, v jehož okrajových částech nám příroda již nyní ukazuje svou neuvěřitelnou sílu a hned několika*

významných přírodních a krajinných dominant,“doplnil starosta obce Horní Jiřetín Vladimír Buřt.

„Starosta Buřt s paní starostkou Bláhovou z Litvínova navíc přišli s myšlenkou, že by unikátní bučiny, pro které především má CHKO Krušné hory vzniknout, mohly být i součástí přírodního dědictví UNESCO. Tato myšlenka dokazuje, jak jsou Krušné hory významnou oblastí, kterou musíme, a chceme, ještě více chránit,“dodal ministr Petr Hladík.

Domy přírody v českých chráněných krajinných oblastech buduje AOPK ČR již od roku 2009.

[https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/petr-hladik-\(kdu-csl\)-krusne-hory-budou-mit-svuj-d](https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/petr-hladik-(kdu-csl)-krusne-hory-budou-mit-svuj-d)